

RUNDSKRIV L. nr. 41.

Fra

RIKSADVOKATEN

103532

Herr statsadvokaten for landssviksaker i

Herreds- og bytingsmedlemmers ansvar for ordførerens bevilgningsvedtak.

Riksadvokaten har fått forelagt en rekke saker hvor det har vært spørsmål om herreds- eller bytingsmedlemmer, som selv ikke er medlemmer av N.S., har gjort seg skyldig i overtrødelse av strl. § 86 ved å forsømme å protestere mot ordførerens bevilgninger til Den norske Legion, Frontkjemperkontoret eller andre N.S. tiltak.

Kommunalforordningen av 21. desember 1940 bestemte i § 8 siste ledd:

"Ordføreren eller den han bestemmer legger saken fram for formennene. Disse er pliktige til å uttale seg, men ordføreren gjør vedtaket etter eget omdømme. Er en formann uenig i det vedtak ordføreren gjør, plikter han å si fra og kreve sin mening bokført; gjør han ikke det, anses han som enig med ordføreren og medansvarlig for vedtaket. Stemmegivning finner ikke sted."

Kommunalforordningen, som var et viktig ledd i arbeidet for å nasifisere landet, hadde i og for seg ingen gyldighet som rettsforskrift. Det er derfor adskillig uklart hvilken rettslig betydning en skal tillegge formennenes unkatelse av å protestere eller av å føre sin protest til protokolls. Og iallfall må en regne med at mange av dem det her gjelder har manglet forståelsen av at de ved sin passivitet ydet fienden bistand, slik at de subjektive forutsetninger for straff ikke foreligger.

Under den tvil som således er til stede, finner en at forfølgning mot herreds- eller bytingsmedlemmer på grunn av bevilgningsvedtak ikke bør settes i verk med mindre vedkommende har støttet forslaget eller erklært seg enig i det.

I saker mot N.S. medlemmer, som har vært medlemmer av herreds- eller byting, bør det før påtalespørsmålet blir av-

- 2 -

gjort, undersøkes om de har vært tilstede ved møter hvor det er truffet vedtak om ulovlige bevilgninger og hvilken holdning de der har inntatt.

En del eksemplarer av dette rundskriv legges ved til fordeling blandt politimestrene, landssvikommere ved herreds- eller byrettene, samt de fast oppnevnte aktorer i Deres distrikt.

RIKSADVOKATEMBETET, den 12. oktober 1945.

Sven Arntzen (sign)